

Sygn. akt VI Gz 233/17

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Bartczak – Sobierajska

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2017 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. w J.

przeciwko K. B.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 27 września 2017 r., sygn. akt V GC 1030/16

postanawia

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek pozwanej o zwolnienie od kosztów sądowych – opłaty od apelacji uznając, że pozwana złożyła nieprawdziwe oświadczenie o swojej sytuacji majątkowej. Mianowicie oświadczyła, iż jej roczny dochód wynosi 250.000 zł, co w przeliczeniu na jeden miesiąc daje kwotę 20.833 zł. Tymczasem wskazane miesięczne wydatki oscylują w granicach 25.010 zł, co znacznie przekracza miesięczny dochód pozwanej. Ponadto pozwana nie przedstawiła dokumentów na potwierdzenie ponoszonych wydatków, wobec tego Sąd pierwszej instancji nie mógł ocenić, czy pozwana rzeczywiście ponosi tak wysokie miesięczne wydatki. Pozwana nie wykazała również wysokości dochodu uzyskanego w 2016 r. oraz w okresie styczeń – lipiec 2017 r. Podsumowując, Sąd Rejonowy stwierdził, iż złożone przez pozwaną oświadczenie o stanie majątku, dochodach i źródłach utrzymania jest niejasne i pełne rozbieżności, a przedłożone przez nią dokumenty nie pozwalają na weryfikację danych w nich zawartych. Tym samym nie można przyjąć, że pozwana uprawdopodobniła okoliczności wskazane w oświadczeniu.

Pozwana wniosła zażalenie oświadczając, iż nie chciała wprowadzić Sądu w błąd. Pozwana podała, iż udowodniła we wniosku, że obecnie jej sytuacja materialna jest zła i koszty przekraczają dochody, dlatego domaga się zwolnienia od opłaty od apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Mimo braku sformułowania wprost, z treści zażalenia wynika, że skarżąca zarzuciła błędną ocenę jej sytuacji materialnej, którą potwierdzają dołączone do wniosku dokumenty. Zarzuty skarżącej stanowią tylko i wyłącznie polemikę ze słusznymi i prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Sąd odwoławczy podziela ustalenia Sądu pierwszej instancji dotyczące sytuacji majątkowej skarżącej.

Skarżąca w zażaleniu w dalszym ciągu nie wykazała, iż jej sytuacja materialna jest na tyle trudna, że uzasadnia zwolnienie od kosztów sądowych. Mimo nałożenia na nią takiego obowiązku jeszcze przez Sąd Rejonowy, pozwana nadal nie przedstawiła stosownych dokumentów potwierdzających wysokość uzyskanych dochodów, rachunków i innych dokumentów, które umożliwiłyby Sądowi dokładne zbadanie stanu majątkowego pozwanej.

Zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych jest instytucją o charakterze wyjątkowym. O braku możliwości uiszczenia ich w części lub w całości, uzasadniającym zwolnienie, można mówić jedynie wówczas gdy strona nie ma realnego wpływu na swoją sytuację materialną i rzeczywiście nie może ponieść tych kosztów bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i swojej rodziny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2016 r. IV CZ 102/15, LEX nr 2008711) .

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, dla uzyskania zwolnienia strona musi złożyć oświadczenie o niemożności poniesienia kosztów bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania siebie i rodziny wraz z dokładnymi danymi odnośnie stanu rodzinnego, majątkowego i dochodów. Jak słusznie podkreślił Sąd I instancji, od sądu zależy uznanie tego oświadczenia za wystarczające, a także czy zawarte w nim dane są rzetelne. Dla rozstrzygnięcia o przyznaniu zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych decydujące znaczenie ma uzasadnienie wniosku, które również podlega kontroli sądowej.

Trafnie Sąd a quo uznał wniosek pozwanej za niedostateczny do zwolnienia od kosztów sądowych. Pozwana uzasadniając wniosek ograniczyła się do lakonicznego stwierdzenia, że dochody uzyskuje raz w roku z prowadzonego gospodarstwa rolnego i nie może uiścić opłaty sądowej. Natomiast w zażaleniu nie zostały podniesione żadne zarzuty podważające trafność orzeczenia Sądu I instancji.

Orzecznictwo sądowe przyjmuje, że przedsiębiorca w procedurze planowania wydatków związanych z prowadzoną działalnością winien zagwarantować sobie środki służące nie tylko czynnemu dochodzeniu roszczeń, ale również obronie przeciwko ewentualnym żądaniom do niego kierowanym, a strona, która realizuje swoje zobowiązania w ten sposób, że wyzbywa się zdolności do zapłaty kosztów sądowych, preferencyjnie traktując inne zobowiązania, nie może skutecznie zarzucać, że odmowa zwolnienia od kosztów narusza jej prawa do sądu. Nie ulega wątpliwości, iż pozwana ponosi inne koszty związane z prowadzoną działalnością.

Reasumując, zarzuty skarżącej były całkowicie chybione. Pozwana również w postępowaniu zażaleniowym nie wykazała, że okoliczności podane we wniosku o zwolnienie od kosztów są prawdziwe i uzasadniają jego uwzględnienie.

W rezultacie zażalenie jako bezzasadne podlegało oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)

Z.

1. (...),

2. (...)

3. (...)

T. 24.11.2017 r.